

Bruxelles, 29 septembrie 2020
(OR. en)

11240/20

UD 240

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	28 septembrie 2020
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	SWD(2020) 213 final
Subiect:	DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI Al doilea raport bienal privind progresele înregistrate în dezvoltarea uniunii vamale a UE și guvernanta acesteia

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul SWD(2020) 213 final.

Anexă: SWD(2020) 213 final

Bruxelles, 28.9.2020
SWD(2020) 213 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI

**Al doilea raport bienal privind progresele înregistrate în dezvoltarea uniunii vamale a UE și
guvernanța acesteia**

Cuprins

I.	INTRODUCERE	2
II.	CONTEXT.....	3
III.	PROGRESELE ÎNREGISTRATE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE DOMENIILE PRIORITARE	6
	1) Gestionarea Brexitului.....	7
	a) Acordul de retragere	7
	b) Activitățile ulterioare încheierii acordului de retragere	8
	c) Negocierile privind viitoarea relație cu Regatul Unit	9
	2) Consolidarea controalelor și combaterea fraudei	9
	3) Monitorizarea mai intensă a legislației vamale a UE.....	11
	a) Monitorizarea utilizării simplificărilor	11
	b) Intensificarea programului privind operatorii economici autorizați (AEO)	12
	c) Monitorizarea punerii în aplicare a garanțiilor și a dispozițiilor privind remiterea/rambursarea datoriei vamale.....	13
	d) Monitorizarea aplicării uniforme a legislației vamale a UE	13
	4) Îmbunătățirea eficienței administrațiilor vamale	13
	5) Stimularea inovării	15
	a) Ghișeul unic	16
	b) Alte soluții tehnologice inovatoare	16
	6) Optimizarea sistemelor electronice vamale și utilizarea lor.....	17
	a) Sistemele electronice conexe Codului vamal al Uniunii.....	17
	b) Activități privind sistemele electronice, cu excepția celor conexe Codului vamal al Uniunii	19
	c) Strategia informatică pe termen lung în domeniul vamal	21
	7) Abordarea provocărilor comerțului electronic	21
	8) Valorificarea uniunii vamale pentru îmbunătățirea securității UE	22
	a) Sistemul de control al importurilor	23
	b) Colaborarea cu alte autorități din domeniul securității și al gestionării frontierelor	24
	9) Aprofundarea relațiilor internaționale	25
IV.	CONCLUZIE	28
	Anexă: legislație, programe și sisteme electronice	29
	a). Legislația aplicată de autoritățile vamale.....	29
	b). Programele vamale	30
	c). Sistemele electronice vamale	31

I. INTRODUCERE

În comunicarea sa din 2016 privind dezvoltarea uniunii vamale a UE și guvernanța acesteia¹, Comisia Europeană a prezentat o viziune strategică asupra uniunii vamale, care ar permite statelor membre ale UE și Comisiei să acționeze în strâns parteneriat pentru a se asigura că uniunea vamală contribuie în cel mai bun mod posibil la prosperitatea și securitatea UE.

Deși punerea în aplicare a uniunii vamale este responsabilitatea administrației vamale a fiecărui stat membru în parte, Comisia a subliniat în comunicarea sa că natura uniunii vamale implică o interdependență între administrațiile naționale. Noul cadru privind normele și formalitățile vamale sub forma Codului vamal al Uniunii, care a intrat în vigoare în 2016, poate funcționa corect numai dacă există condiții de concurență echitabile, cu norme aplicate uniform de către toate administrațiile vamale, și numai dacă sunt finalizate sistemele electronice interoperabile aferente codului la nivelul UE. În plus, uniunea vamală prevede, de asemenea, o cooperare mai strânsă între autoritățile vamale și alte autorități de asigurare a respectării legii care își desfășoară activitatea la frontierele UE, inclusiv prin interoperabilitatea dintre sistemele informatice relevante. De asemenea, este nevoie de o strategie mai cuprinzătoare pe termen lung pentru dezvoltarea și întreținerea sistemelor electronice vamale, având în vedere în special costurile ridicate implicate. În cadrul comunicării, au fost identificate acțiunile necesare pentru a realiza aceste obiective și a fost luat angajamentul să se prezinte Consiliului și Parlamentului un raport bienal periodic cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește acțiunile.

În martie 2017, Consiliul Uniunii Europene a publicat concluziile² prin care a salutat comunicarea și a solicitat un raport bienal privind evoluția situației în fiecare dintre domeniile menționate, luând în considerare obiectivele, acțiunile și realizările Grupului de lucru pentru cooperare vamală, competențele corespunzătoare ale statelor membre și ale Comisiei, precum și necesitatea unor economii de scară și a economiilor rezultate din cooperare.

În primul său raport bienal³, Comisia a putut raporta cu privire la progresele înregistrate în numeroase domenii legate de o mai bună gestionare a uniunii vamale. În același timp, raportul a identificat aspecte legate de acțiunile ulterioare prioritare, după cum urmează:

1. Gestionarea Brexitului
2. Consolidarea controalelor și combaterea fraudei
3. Monitorizarea mai intensă a legislației vamale a UE
4. Îmbunătățirea eficienței administrațiilor vamale
5. Stimularea inovării

¹ COM(2016) 813.

² <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7585-2017-REV-1/ro/pdf>

³ COM(2018) 524.

6. Optimizarea sistemelor electronice vamale și a utilizării lor
7. Abordarea provocărilor comerțului electronic
8. Valorificarea uniunii vamale pentru îmbunătățirea securității UE
9. Continuarea activității privind relațiile internaționale.

Consiliul a salutat primul raport bienal⁴ și a invitat Comisia să descrie în următorul său raport bienal evoluțiile din aceste domenii prioritare, ținând seama, după caz, de obiectivele, acțiunile și realizările Grupului de lucru pentru cooperare vamală.

Prin urmare, acest al doilea raport bienal își propune să descrie progresele înregistrate în perioada cuprinsă între anul 2018 și începutul anului 2020, în domeniile prioritare menționate mai sus legate de guvernanta uniunii vamale. Raportul este publicat și trebuie citit în paralel cu planul de acțiune al Comisiei care va duce uniunea vamală la următorul nivel. Prin urmare, prezentul raport analizează retrospectiv progresele înregistrate de la publicarea ultimului raport bienal la jumătatea anului 2018, iar acțiunile viitoare în aceste domenii și în alte domenii prioritare vor fi abordate în planul de acțiune.

II. CONTEXT

Uniunea vamală a UE există din 1968. Aceasta vizează întregul comerț cu mărfuri și implică atât libera circulație a mărfurilor pe teritoriul vamal⁵, cât și un tarif vamal comun și o politică comercială comună în relațiile cu țările terțe. Prin urmare, toate statele membre ale UE aplică aceleași taxe vamale importurilor din afara UE, iar prin intermediul politicii sale comerciale comune, UE acționează ca un singur bloc comercial la elaborarea acordurilor comerciale internaționale.

Uniunea vamală este un domeniu de competență exclusivă a UE⁶, ceea ce înseamnă că numai UE poate să legifereze și să adopte acte cu forță juridică obligatorie. Cu toate acestea, autoritățile vamale naționale individuale ale statelor membre sunt responsabile de punerea efectivă în aplicare a uniunii vamale. Mulți observatori au criticat aplicarea legislației vamale de către statele membre, percepută ca neuniformă, subliniind că acest lucru duce atât la probleme de concurență neloială între statele membre, cât și la fraudă.

În prezent, autoritățile vamale din UE au o misiune care depășește cu mult sarcina convențională de colectare a taxelor vamale, a TVA și a accizelor pentru mărfurile care intră

⁴ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5650-2019-INIT/ro/pdf>

⁵ Teritoriul vamal al Uniunii este format din teritoriile statelor membre ale Uniunii Europene, cu excepția anumitor teritorii ale statelor membre care sunt excluse din motive istorice sau geografice, precum și din teritoriul Principatului Monaco. În temeiul Acordului de retragere dintre Regatul Unit și UE, legislația vamală a UE se aplică Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Insulelor Anglo-Normande și Insulei Man până la încheierea perioadei de tranziție, precum și Irlandei de Nord după încheierea perioadei de tranziție. Teritoriul zonelor de suveranitate ale Regatului Unit, Akrotiri și Dhekelia, din insula Cipru, va continua să facă parte din teritoriul vamal al Uniunii, în temeiul Acordului de retragere.

⁶ Articolul 3 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

pe teritoriul vamal, întrucât acestea asigură, de asemenea, respectarea legislației în domeniul sănătății, al mediului, al siguranței, al securității și în multe alte domenii. Responsabilitățile autorităților vamale tind să crească ori de câte ori este necesar să se pună în aplicare noi politici la frontierele UE.

Colectarea veniturilor

- La nivelul UE, în fiecare secundă, autoritățile vamale se ocupă cu 27 de articole declarate în valoare de 150 000 EUR; în 2019, ele au colectat taxe în valoare totală de 26 707 milioane EUR⁷.
- În 2018⁸, autoritățile vamale naționale au detectat taxe neachitate în valoare de 584 de milioane EUR, care trebuie returnate la bugetul UE. În 2019, suma detectată a fost cu 121 de milioane EUR mai mică (20,7 %).

Combaterea terorismului și a criminalității organizate

- În 2019, cantitatea totală de droguri confiscate de autoritățile vamale din UE s-a ridicat la 400 de tone. Comparând cantitățile raportate în 2019 de către 26 state membre cu cele din 2018 (472 de tone), se poate observa o scădere a cantității de droguri confiscate.
- Controlul armelor de foc reprezintă o parte esențială a strategiei UE de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului. În 2019, autoritățile vamale din UE au confiscat în total 3 699 de arme de foc, ceea ce reprezintă o creștere importantă (41 %) în comparație cu anul precedent (2 621 de bucăți).
- În 2019, numărul total de țigări și tutun ilegale confiscate de autoritățile vamale a fost de 3,5 miliarde de bucăți, ceea ce reprezintă o scădere cu 15,3 % în comparație cu 2018 (4,1 miliarde). Dar acest număr este aproape egal cu cele 3,3 miliarde de bucăți confiscate în 2017.
- Mișcările de numerar sunt controlate pentru a combate activitățile transnaționale de spălare a banilor și de finanțare a terorismului aflate în continuă creștere, care pun în pericol securitatea cetățenilor UE. În 2019, autoritățile vamale au înregistrat aproape 13 104 constatări de declarații incorecte de numerar (11,5 % din totalul declarațiilor) din totalul de 113 036 de declarații completate privind controlul numerarului. Aceste nereguli s-au ridicat la suma de 330,9 milioane EUR. În general, aceasta reprezintă o creștere în comparație cu 2018, când au fost completate 102 561 de declarații privind controlul numerarului, pe baza cărora statele membre au înregistrat aproximativ 12 000 de constatări de declarații incorecte de numerar, însumând 326 de milioane EUR.

Protecția drepturilor de proprietate intelectuală – confiscarea mărfurilor contrafăcute⁹

- Comisia Europeană a publicat cifre care arată că numărul de interceptări de mărfuri contrafăcute importate în UE a crescut în 2018 din cauza numărului mare de colete de mici dimensiuni expediate prin poștă sau prin serviciile de curierat expres. Cifrele articolelor reținute referitoare la transporturile confiscate au crescut de la 57 433 în 2017 la 69 354 în 2018, deși numărul total de articole reținute a scăzut în comparație cu anii

⁷ Sursă: Direcția Generală Impozitare și Uniune Vamală, Comisia Europeană – Rețeaua de performanță a uniunii vamale.

⁸ Sursă: Direcția Generală Buget, Comisia Europeană.

⁹ Sursă: Raport privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală de către autoritățile vamale din UE: rezultatele la frontiera UE, 2018. https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019-ipr-report.pdf.

precedenți. În 2018, au fost reținute aproape 27 de milioane de articole care încălcau drepturile de proprietate intelectuală (DPI), având o valoare de piață de aproximativ 740 de milioane EUR.

- Principalele categorii de articole reținute au fost țigările, care au reprezentat 15 % din volumul total al articolelor reținute, urmate de jucării (14 %), de materiale de ambalare (9 %), de etichete, marcaje și autocolante (9 %) și de îmbrăcăminte (8 %). Produsele de uz personal zilnic la domiciliu, cum ar fi articolele de îngrijire a corpului, medicamentele, jucăriile și aparatele electrocasnice, au reprezentat aproape 37 % din numărul total al articolelor reținute.

Autoritățile vamale trebuie să mențină întotdeauna un echilibru adecvat între controale vamale eficiente și facilitarea comerțului legitim, deoarece comerțul este vital pentru prosperitatea economică a UE. UE și statele membre ale UE sunt semnatare ale Convenției de la Kyoto (revizuită)¹⁰, care promovează facilitarea comerțului prin intermediul unor proceduri vamale simple și favorabile comerțului, dar totodată eficiente. Același obiectiv este prevăzut în Acordul OMC privind facilitarea comerțului, la care UE, de asemenea, este semnatară.

În 2018, cota UE din comerțul mondial (15,2 %) a crescut cu aproape un sfert de punct procentual față de 2017. *Cele mai recente cifre¹¹ disponibile arată că, în fiecare lună, UE-27 exportă mărfuri către și importă mărfuri din restul lumii în valoare de aproximativ 180 și, respectiv, 150 de miliarde EUR.* Volumul de lucru al autorităților vamale din UE a crescut ca urmare a creșterii comerțului UE cu restul lumii, în timp ce numărul personalului vamal din aceeași perioadă, 89 652 la nivelul UE în ansamblu, a înregistrat o scădere modestă în comparație cu 2017 (89 771).

Gestionarea fluxurilor comerciale la frontierele UE¹²

- În prezent, comercianții din UE depun aproape 100 % din declarațiile vamale în format electronic. Disponibilitatea medie a sistemelor informatice vamale naționale în UE este de 99,95 % (2019) și prezintă o creștere de 0,4 % față de ratele de disponibilitate din 2018. Acest lucru arată că autoritățile vamale din UE continuă să administreze un mediu complet electronic și interoperabil.
- Viteza procesului de vămuire este destul de mare. Declarațiile vamale depuse în conformitate cu procedura standard pentru import (și anume, în cazul în care nu se utilizează proceduri simplificate) sunt în general eliberate în termen de o oră (91,7 % în 2019 și 92,2 % în 2018). Procesul de vămuire în termen de o oră pentru declarațiile vamale pentru export depuse în conformitate cu procedura standard a scăzut la 82 % în 2019 (acesta era de 91 % în 2018).
- În 2019, au fost acordate 1 945 de autorizații noi de operator economic autorizat (AEO),

¹⁰ Convenția internațională a Organizației Mondiale a Vămirilor pentru simplificarea și armonizarea regimurilor vamale: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex:21973A0518\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex:21973A0518(01)).

¹¹ Eurostat: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/euro-indicators/international-trade>.

¹² Sursă: Direcția Generală Impozitare și Uniune Vamală, Comisia Europeană – Rețeaua de performanță a uniunii vamale.

ceea ce înseamnă că la sfârșitul anului existau 18 400 de autorizații AEO valabile, urmând o tendință de creștere continuă. (2018: 17 135 de autorizații AEO).

- În 2019, în cazul a 79 % din articolele declarate autorităților vamale (import și export combinate), un AEO era implicat în lanțul de aprovizionare. Aceasta indică o creștere în comparație cu cei doi ani precedenți (75 % și, respectiv, 74 %).

Autoritățile vamale din cadrul uniunii vamale a UE aplică numeroase acte legislative ale UE, printre care: Codul vamal al Uniunii, care este în vigoare din 2016; Convenția privind tranzitul; legislația UE privind siguranța produselor, standardele de sănătate și de mediu; Regulamentul (CE) nr. 515/97 de combatere a fraudei vamale și acordurile de cooperare vamală și dispozițiile privind regimul vamal și facilitarea comerțului din acordurile comerciale și de parteneriat încheiate de UE cu alte țări. *Pentru informații suplimentare, a se vedea anexa.*

Autoritățile vamale cooperează între ele și fac schimb de bune practici prin acțiuni comune, seminare, cursuri de formare, grupuri de proiect, vizite de lucru și operațiuni transfrontaliere finanțate din cele două programe de acțiune vamală ale UE (Vamă 2020 și Hercule II/III). *Pentru informații suplimentare, a se vedea anexa.*

De la crearea sa, uniunea vamală a parcurs o serie de etape de modernizare digitală. De la sfârșitul anilor 1990, când a fost introdus un nou sistem de gestionare digitală a operațiunilor de tranzit vamal, au fost create multe alte sisteme electronice vamale. Un element-cheie al volumului de muncă în domeniul informatic vamal îl constituie modernizarea unor sisteme electronice existente și dezvoltarea unor noi sisteme de gestionare a tuturor formalităților vamale în conformitate cu Codul vamal al Uniunii. Termenul de finalizare a tuturor celor 17 sisteme modernizate sau noi este sfârșitul anului 2025, cel târziu. Aceste sisteme electronice includ 14 sisteme transeuropene (unele cu componente atât la nivelul UE, cât și la nivel național) și trei sisteme strict naționale. Alte sisteme electronice vizează sprijinirea autorităților vamale și/sau asigurarea de facilități importatorilor și exportatorilor. *A se vedea anexa pentru mai multe detalii privind toate sistemele electronice menționate în prezentul raport.*

III. PROGRESELE ÎNREGISTRATE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE DOMENIILE PRIORITARE

În primul său raport bienal, Comisia a subliniat că uniunea vamală nu poate fi statică. Piețele, comerțul și tehnologiile sunt dinamice, iar uniunea vamală trebuie să sprijine aceste evoluții. În acest scop, administrațiile vamale ale statelor membre trebuie nu doar să asigure o mai bună gestionare a uniunii vamale (prin intermediul unui cadru juridic, al unor metode de lucru, al unor sisteme informatice îmbunătățite etc.), ci, de asemenea, trebuie să ia în considerare noi strategii, abordări și modalități de lucru, având în vedere în special presiunile exercitate de resursele mai limitate și de eventualitatea unor responsabilități mai mari în viitor. În acest spirit, Comisia a prezentat o listă de aspecte prioritare pentru dezvoltarea

continuă a politicii vamale. Progresele înregistrate în ultimii doi ani cu privire la aceste aspecte sunt următoarele.

1) Gestionarea Brexitului

a) Acordul de retragere

La 29 martie 2017, Regatul Unit și-a notificat oficial intenția de a se retrage din Uniunea Europeană. În conformitate cu procedura prevăzută la articolul 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană, Regatul Unit trebuia inițial să își finalizeze retragerea din UE până la 29 martie 2019 cel târziu (termen prelungit ulterior). Pe această bază, începând din 2018, Comisia Europeană a organizat o serie de seminare tehnice, evaluări și activități de coordonare cu statele membre, pentru a se pregăti pentru o serie de scenarii, printre care:

- o situație de tipul „Brexit fără acord” (retragerea Regatului Unit fără niciun acord de retragere);
- aderarea Regatului Unit la Convenția privind un regim de tranzit comun; precum și
- o retragere „ordonată” care are loc în conformitate cu dispozițiile stabilite într-un acord de retragere.

Încă de la început, în iunie 2017, serviciile Comisiei din domeniul impozitării și vămii au furnizat sprijin tehnic în rundele de negociere pentru un acord de retragere cu Regatul Unit.

În urma acordului dintre cele două părți din octombrie 2019 cu privire la textul unui acord de retragere, împreună cu declarația politică de stabilire a cadrului viitorului parteneriat dintre UE și Regatul Unit, precum și în urma ratificării sale de către Regatul Unit, Parlamentul European și-a dat consimțământul la 29 ianuarie 2020. La 30 ianuarie 2020, Consiliul Uniunii Europene a adoptat decizia de încheiere a acestuia, ceea ce a permis intrarea sa în vigoare de la 1 februarie 2020. În temeiul Acordului de retragere, perioada de tranziție va dura până la 31 decembrie 2020, cu posibilitatea de prelungire o singură dată pentru o perioadă de până la doi ani. La 12 iunie 2020, Regatul Unit a anunțat că nu va solicita o astfel de prelungire.

Acordul de retragere stabilește condițiile retragerii ordonate a Regatului Unit din UE și constă în două documente principale:

- a) Acordul de retragere, inclusiv un Protocol privind Irlanda și Irlanda de Nord, un Protocol privind zonele de suveranitate în Cipru și un Protocol privind Gibraltarul¹³;
- b) o declarație politică¹⁴ prin care se stabilește cadrul viitoarelor relații dintre Regatul Unit și Uniunea Europeană.

¹³ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/eu-uk-withdrawal-agreement_ro

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/files/political-declaration_en.

b) Activitățile ulterioare încheierii acordului de retragere

Numeroase activități au fost întreprinse sau sunt în curs de pregătire în ceea ce privește retragerea Regatului Unit din Uniune, care va duce la reintroducerea controalelor și a procedurilor vamale în comerțul cu mărfuri cu Regatul Unit după terminarea perioadei de tranziție, indiferent de acordurile viitoare convenite între Regatul Unit și UE. Aceasta include următoarele elemente:

- *aderarea Regatului Unit la Convenția privind un regim de tranzit comun* va reduce formalitățile la frontiere și va facilita în mod semnificativ circulația mărfurilor în Regatul Unit (și anume, pe așa-numitul pod terestru dintre Irlanda și restul UE);
- *publicarea de orientări și notificări detaliate adresate părților interesate*, privind diferitele aspecte legate de vamă, TVA și accize în cazul unei retrageri fără acord. Întrucât la sfârșitul perioadei de tranziție va exista o retragere ordonată, au fost pregătite orientări și notificări adresate părților interesate privind terminarea perioadei de tranziție, inclusiv punerea în aplicare a acordului de retragere, și chestiuni care nu sunt prevăzute în acordul de retragere;
- *seminare tehnice suplimentare cu UE-27* în domeniul vamal, al regulilor de origine, al TVA și al accizelor;
- *alte reuniuni cu grupul G5 al statelor membre* cele mai afectate de traficul de peste Canalul Mânecii (BE, NL, FR, DE și IE);
- *o campanie de comunicare* (o pagină web dedicată pe site-ul Europa, platforme de comunicare socială, factori de multiplicare și canalul de tipărire cu acces limitat, precum și începerea activității referitoare la modulele nano de e-learning cu privire la retragere) adresată comercianților care până în prezent nu s-au confruntat cu proceduri vamale (în principiu, IMM-uri care își desfășoară activitatea doar în cadrul pieței unice);
- *contacte periodice cu mediul de afaceri*, în principal prin intermediul Grupului de contact pentru comerț, prezidat de DG TAXUD și alcătuit din peste 30 de asociații comerciale;
- *pregătiri în domeniul informatic*, ceea ce implică o muncă substanțială în cadrul activităților de dezvoltare și de testare necesare pentru deconectarea Regatului Unit de la sistemele informatice vamale și de impozitare transeuropene;
- *pregătirea modificărilor la pachetul Codului vamal al Uniunii* (pentru a reflecta modificările necesare ca urmare a retragerii Regatului Unit și a terminării perioadei de tranziție).

Alte activități în curs de desfășurare includ organizarea de reuniuni specifice cu autoritățile britanice, cu Grupul operativ pentru relațiile cu Regatul Unit, cu DG TAXUD și cu alte servicii ale Comisiei, pentru a trece în revistă eforturile de punere în aplicare a Protocolului privind Irlanda/Irlanda de Nord de ambele părți. De asemenea, vor fi furnizate orientări suplimentare părților interesate cu privire la punerea în aplicare a Protocolului privind Irlanda/Irlanda de Nord, întrucât autoritățile vamale din Irlanda de Nord vor trebui să pună în aplicare legislația vamală a Uniunii. În plus, autorităților vamale din Irlanda de Nord li se va acorda acces la sistemele electronice vamale ale Uniunii, în cazul în care acest acces este

strict necesar pentru punerea în aplicare a legislației respective. În acest sens, până la sfârșitul perioadei de tranziție, trebuie rezolvate o serie de aspecte organizatorice și practice legate de punerea în aplicare.

c) Negocierile privind viitoarea relație cu Regatul Unit

Consiliul UE a aprobat mandatul de negociere pentru un acord de parteneriat cu Regatul Unit la 25 februarie 2020, iar negocierile cu Regatul Unit au început în martie 2020.

Declarația politică prevede ca obiective o relație comercială ambițioasă care să creeze o zonă de liber schimb, în care să nu existe contingente tarifare în niciun sector și care să se bazeze pe dispoziții care asigură condiții de concurență echitabile. Această relație ar trebui să faciliteze comerțul și investițiile între părți, în măsura posibilului, respectând în același timp integritatea pieței unice și a uniunii vamale ale UE. Totuși, trebuie remarcat faptul că, în orice caz, relația viitoare nu va elimina necesitatea de a respecta formalitățile vamale în comerțul dintre UE și Regatul Unit.

În domeniul cooperării vamale, obiectivul este de a facilita comerțul, cu respectarea deplină a ordinii juridice a părților și a intereselor lor financiare. Pentru UE, acest lucru înseamnă în special punerea în aplicare integrală a Codului vamal al Uniunii.

Declarația politică și mandatul de negociere menționate mai sus se referă, de asemenea, la dispozițiile privind cooperarea administrativă în domeniul vamal și în materie de TVA, asistența reciprocă, inclusiv pentru recuperarea taxelor vamale și a impozitelor, precum și schimbul de informații pentru combaterea fraudei și a altor activități ilegale.

Cooperarea vamală poate include, de asemenea, recunoașterea programelor comercianților de încredere („operatori economici autorizați”). De asemenea, aceasta trebuie să garanteze respectarea corespunzătoare a drepturilor de proprietate intelectuală la frontieră.

În ceea ce privește regulile de origine, scopul este de a include în acord reguli de origine adecvate și moderne, care să garanteze că numai produsele cu conținut suficient provenite de la părți beneficiază de preferințe, introducând în același timp mecanisme de probă și de verificare care să garanteze punerea efectivă în aplicare a respectivelor reguli de origine.

2) Consolidarea controalelor și combaterea fraudei

În ultimii ani, UE a întreprins numeroase acțiuni pentru a combate fraudă în domeniul vamal:

- **Codul vamal al Uniunii** Codul aplicabil din 2016 are ca obiectiv principal o mai bună protecție a resurselor financiare ale Uniunii (resursele proprii). Acesta are ca scop: (i) protecția împotriva fraudei (eliminarea lacunelor, eliminarea interpretării și aplicării inconsecvente ale normelor și asigurarea accesului electronic al autorităților vamale la informații relevante), (ii) asigurarea unei aplicări mai armonizate și standardizate a controalelor vamale de către statele membre, pe baza unui cadru comun de gestionare a

riscurilor și a unui sistem electronic de punere în aplicare a acestuia, și (iii) asigurarea unui sistem comun de garanții. Aceste măsuri sunt menite nu numai să protejeze mai bine interesele financiare ale UE și securitatea și siguranța cetățenilor UE, ci și să prevină comportamentul anticoncurențial în diferitele puncte de intrare și de ieșire ale UE. Eventualele deficiențe identificate sunt rezolvate prin intermediul modificărilor în curs de elaborare și al actualizărilor aduse codului.

- **Criterii comune de risc și standarde privind riscurile financiare** Din 2005, autoritățile vamale desfășoară activități de gestionare a riscurilor pe baza unui cadru comun al UE de gestionare a riscurilor. Acest cadru include mai multe acțiuni de sprijinire a statelor membre pentru a aborda riscurile financiare în mod sistematic. În 2018, Comisia a adoptat o decizie de punere în aplicare care stabilește criteriile comune de risc și standardele privind riscurile financiare. La sfârșitul anului 2019, statele membre au aprobat orientările privind punerea în aplicare a criteriilor de risc financiar menite să ofere o interpretare comună a deciziei și a principalelor elemente ale acesteia pentru a asigura punerea sa în aplicare corectă și pentru a evita divergențele de interpretare. Orientările au fost concepute ca un instrument care poate fi revizuit periodic pentru a ține seama de evoluția constantă a riscurilor financiare, în raport cu necesitatea de a identifica noi amenințări și tendințe și de a reacționa la acestea. Comisia acordă constant sprijin statelor membre în ceea ce privește punerea în aplicare a Deciziei privind criteriile de risc financiar.

- **Comerțul electronic** Autoritățile vamale sprijină, de asemenea, noile norme în materie de TVA care sunt puse în aplicare pentru a preveni fraudă și a asigura condiții de concurență echitabile pentru comerțul electronic (transporturi cu valoare scăzută). A fost adoptată o legislație vamală relevantă privind colectarea TVA și schimbul de informații aferent, iar punerea în aplicare a proceselor și a sistemelor informatice este în curs de desfășurare. De asemenea, Comisia a instituit un grup de proiect care să abordeze subevaluarea, care este deosebit de acută în contextul comerțului electronic (a se vedea rubrica referitoare la comerțul electronic de mai jos).

- **Regimul vamal 42/63** În plus, autoritățile vamale sprijină eforturile depuse în domeniul fiscal pentru a lupta împotriva fraudei. Regimul vamal 42/63 (CP42/63) permite ca mărfurile să fie importate sau reimportate în UE fără plata TVA până în momentul în care mărfurile ajung în statul membru de destinație finală. CP42 reprezintă o simplificare importantă pentru afacerile legitime, dar există motive serioase de îngrijorare că se abuzează de CP42 pentru a evita TVA și a se plăti taxe mai mici. În 2018, a fost modificat Regulamentul (UE) nr. 904/2010 al Consiliului pentru a aborda această problemă. Printre altele, acesta prevede accesul autorităților vamale la Sistemul de schimb de informații privind TVA pentru validarea numerelor TVA ale importatorilor care efectuează importuri scutite de TVA, precum și accesul administrațiilor fiscale la sistemul electronic de supraveghere vamală pentru verificarea importurilor scutite de TVA. Regulamentul a intrat în vigoare în 2020 și ar trebui să aibă efect asupra fraudei legate de importurile scutite de TVA atât în ceea ce privește TVA, cât și taxele vamale (subevaluare).

3) Monitorizarea mai intensă a legislației vamale a UE

În esență, monitorizarea este unul dintre instrumentele necesare pentru a sprijini punerea în aplicare eficientă și corectă a legislației vamale a UE și pentru a identifica domeniile în care ar putea fi necesare măsuri și adaptări juridice suplimentare. De asemenea, activitățile de monitorizare pot contribui la realizarea unei evaluări mai extinse a gradului de funcționare a uniunii vamale a UE în ansamblu. Unele probleme identificate prin intermediul activităților de monitorizare pot fi abordate mai bine prin intermediul instrumentelor mai favorabile cooperării, cum ar fi consolidarea capacităților, elaborarea de bune practici și evaluarea comparativă. Altele vor avea nevoie de un cadru mai strict sau de o acțiune imediată din partea UE.

Activitățile de monitorizare sunt diverse și pot varia de la trimiterea de chestionare către statele membre, identificarea celor mai bune practici, organizarea de vizite, până la a se concentra pe consolidarea capacităților. În cadrul programului Vamă 2020, există dispoziții privind activități comune de monitorizare care permit finanțarea unor activități care implică cooperarea între țările participante, autoritățile vamale ale acestora și funcționarii acestora.

Activitățile de monitorizare din ultimii ani au fost întreprinse în principal în următoarele domenii și este probabil ca acestea să se extindă și la alte domenii pe viitor:

a) Monitorizarea utilizării simplificărilor

În noiembrie 2019, serviciile vamale ale Comisiei au demarat un exercițiu de monitorizare pentru punerea în aplicare a simplificărilor și reevaluarea autorizațiilor vamale. La aceste vizite de monitorizare, au participat experți în simplificări din partea altor state membre decât cele vizitate. În total, un eșantion reprezentativ de 10 state membre (AT, FR, LT, BE, DK, DE, IT, HR, SI, NL) au fost sau vor fi vizitate până la începutul anului 2021, sub rezerva normalizării situației după COVID-19.

Acest exercițiu de monitorizare este menit să garanteze că toate statele membre ale UE pun în aplicare Codul vamal al Uniunii în mod corect și armonizat. În special, serviciile Comisiei doresc să evalueze aplicarea de către statele membre a simplificărilor prevăzute de cod. În această primă rundă, monitorizarea s-a concentrat pe declarațiile simplificate și pe simplificarea cunoscută sub denumirea de înscriere în evidențele declarantului. Obiectivul a fost acela de a se asigura că statele membre vizitate au efectuat în mod corect reevaluările autorizațiilor de utilizare a simplificărilor care au precedat intrarea în vigoare a codului. De asemenea, s-a evaluat aplicarea de către statele membre a controalelor vamale, precum și eficiența și eficacitatea resurselor disponibile pentru aceste sarcini. Exercițiul de monitorizare ar trebui să ia în considerare și eficiența simplificărilor vamale și a măsurilor de facilitare a comerțului și ar putea conduce în timp util la îmbunătățiri legislative sau la clarificări ale orientărilor privind aplicarea simplificărilor.

Se preconizează că la finalul exercițiului va fi publicat un raport global privind rezultatele acestei monitorizări.

b) Intensificarea programului privind operatorii economici autorizați (AEO)

Programul privind operatorii economici autorizați (AEO) a fost introdus în legislația vamală a UE în 2005 ca parte a unei serii de modificări în materie de securitate aduse Codului vamal. Scopul a fost acela de a asigura securitatea și de a facilita lanțurile internaționale de aprovizionare comercială, în conformitate cu principiile stabilite în Cadrul de standarde pentru securizarea și facilitarea comerțului mondial al Organizației Mondiale a Vămirilor (denumit în continuare „Cadrul SAFE”), care este menit să descurajeze terorismul internațional și să asigure colectarea veniturilor, promovând în același timp facilitarea comerțului la nivel mondial. În cadrul programului, societățile care îndeplinesc în mod voluntar criteriile prevăzute în legislația vamală a UE lucrează în strânsă cooperare cu autoritățile vamale pentru a consolida securitatea lanțului de aprovizionare. În schimb, aceste societăți primesc beneficiile prevăzute în legislație, inclusiv acces mai ușor la simplificările vamale, un număr mai mic de controale fizice și documentare și un tratament mai favorabil.

În ultimii ani, comentatorii, în special Curtea de Conturi Europeană, au formulat critici la adresa programului UE privind AEO, afirmând că AEO nu respectă dispozițiile legale și că statele membre nu controlează AEO în mod corespunzător. În Raportul său special nr. 12/2019, Curtea de Conturi Europeană a solicitat o atenție sporită în ceea ce privește respectarea de către AEO a scutirii de la plata taxelor pentru expedierile de bunuri cu valoare mică, cu un accent special pe serviciile de curierat expres și pe operatorii poștali¹⁵.

Drept urmare, serviciile vamale ale Comisiei, în strânsă cooperare cu statele membre, au elaborat o strategie și o metodologie cuprinzătoare pentru a promova o punere în aplicare uniformă și mai robustă a programului și pentru a consolida și mai mult sustenabilitatea acestuia. Un pachet de măsuri detaliate a fost convenit și lansat, care include vizite pe teren în toate statele membre, mecanisme pentru o cooperare mai strânsă între AEO și experții în gestionarea riscurilor din statele membre și un atelier de monitorizare cu AEO și experți în audit.

Punerea în aplicare a măsurilor a început în iunie 2019 și va continua timp de mai mulți ani. Până în prezent, au avut loc vizite de informare în 12 state membre, iar în mod ideal, ar trebui să aibă loc vizite în toate cele 27 de state membre ale UE până la sfârșitul anului 2020. Toate vizitele pe teren au avut loc pe baza unei agende comune convenite în prealabil (monitorizare, controale interne, legătura dintre AEO și gestionarea riscurilor și vizite la servicii de curierat expres și la operatori poștali, dacă sunt AEO), pentru a permite comparabilitatea. Vizitele au implicat serviciile Comisiei împreună cu experții în AEO din statele membre. Obiectivul vizitelor a inclus identificarea bunelor practici pe care alte state membre le-ar putea adopta, contribuind astfel la o punere în aplicare mai uniformă și mai armonioasă a dispozițiilor privind AEO la nivelul UE.

¹⁵ Raportul special nr. 12/2019: Comerțul electronic: multe dintre provocările pe care le prezintă colectarea TVA și a taxelor vamale nu au fost încă soluționate.

Vizitele care au avut loc până în prezent au demonstrat că există numeroase bune practici, cum ar fi formarea și sensibilizarea comercianților, monitorizarea AEO și dezvoltarea bazelor de date. Printre aspectele problematice se numără lipsa cooperării între AEO și experții în gestionarea riscurilor din cadrul administrațiilor vamale; lipsa unei abordări armonizate a activităților de monitorizare; precum și neînțelegerea de către serviciile de curierat expres a responsabilităților lor cu privire la neregulile care privesc datele furnizate de către clienții acestora.

c) Monitorizarea punerii în aplicare a garanțiilor și a dispozițiilor privind remiterea/rambursarea datoriei vamale

În iulie 2019, serviciile vamale ale Comisiei au inițiat un exercițiu de monitorizare pentru a evalua punerea în aplicare a dispozițiilor prevăzute în Codul vamal al Uniunii privind garanțiile și remiterea/rambursarea datoriei vamale, trimițând un chestionar tuturor statelor membre. Pe baza analizei răspunsurilor la chestionar, sunt prevăzute alte măsuri, inclusiv vizite de monitorizare, dacă este cazul.

Scopul general este de a obține o imagine de ansamblu asupra punerii în aplicare a acestor dispoziții de către administrațiile vamale naționale, de a actualiza orientările existente, dacă este cazul, și de a lua măsuri de remediere, dacă este necesar.

d) Monitorizarea aplicării uniforme a legislației vamale a UE

În 2018, serviciile Comisiei au inițiat o anchetă orizontală adresată tuturor statelor membre pentru a monitoriza punerea în aplicare a articolelor 18 și 52 din Codul vamal al Uniunii în ceea ce privește taxele percepute de furnizorii de servicii universale pentru expedierile poștale cu valoare mică.

În 2019, un exercițiu similar a fost lansat privind limitările notificărilor unei datorii vamale, astfel cum se prevede la articolul 103 din cod.

Scopul este de a înțelege punerea în aplicare de către statele membre a acestor dispoziții prevăzute de cod și de a întreprinde alte acțiuni ulterioare, inclusiv proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, dacă este necesar.

4) Îmbunătățirea eficienței administrațiilor vamale

În ultimii ani, eforturile de îmbunătățire a eficienței administrației vamale au avut loc în cadrul programului Vamă 2020, care prevede o varietate de instrumente pentru a sprijini și a îmbunătăți buna funcționare și modernizarea uniunii vamale.

Programul sprijină realizarea priorităților uniunii vamale, în principal prin crearea unui mediu vamal informatizat (și anume, dezvoltarea sistemelor electronice vamale). Marea majoritate a finanțării programului (aproximativ 80 %) este utilizată pentru funcționarea sistemelor informatice europene, în timp ce restul acoperă costul cooperării vamale și al formării.

Deși activitățile din cadrul programului vizează în principal administrațiile vamale, există beneficii indirecte pentru operatorii economici, sub forma unor procese mai eficiente, rezultate în urma eforturilor depuse în cadrul programului pentru a se asigura că administrațiile vamale naționale lucrează și fac schimb de informații într-un mod mai eficient. Mai direct, operatorii economici pot utiliza anumite sisteme de informații ale vămilor ca parte a regimurilor vamale simplificate și standardizate, pot lua parte la anumite acțiuni comune și pot participa la anumite module eLearning. Deși programul nu îi implică direct pe cetățenii europeni, acesta abordează aspecte legate de siguranță, de securitate și de facilitarea comerțului care sunt importante pentru ei, cum ar fi combaterea contrabandei și a fraudei și protejarea cetățenilor împotriva amenințărilor la adresa securității.

Principalele realizări din ultimii ani

- *Evoluții informatice* De la lansarea programului, au avut loc numeroase evoluții informatice și adaptări ale mediului informatic la Codul vamal al Uniunii, astfel că numărul total de sisteme informatice europene aflate în funcțiune a ajuns la 54. Aceste evoluții sunt esențiale pentru o uniune vamală modernă și funcțională. Pe parcursul anului 2019, programul Vamă 2020 a finanțat în continuare dezvoltarea de noi proiecte privind sistemele informatice europene, în strânsă cooperare cu autoritățile vamale naționale și în conformitate cu termenele convenite cu statele membre și cu operatorii economici.

- *Acțiuni comune* În 2019, funcționarii autorităților vamale au continuat să facă schimb de opinii și de bune practici în cadrul acțiunilor comune organizate prin intermediul programului. Practici de lucru, proceduri administrative și orientări au fost elaborate și partajate între administrațiile naționale, în urma acțiunilor comune. Aceste rezultate ajută țările să își îmbunătățească performanța, eficacitatea și eficiența administrației vamale. Au fost elaborate recomandări în ceea ce privește produsele cu dublă utilizare, precum și în ceea ce privește tehnologia de detectare vamală. Ca și în anii precedenți, peste 98 % din participanții la aceste acțiuni comune au declarat că, din punct de vedere profesional, activitățile au fost foarte utile sau au fost utile pentru ei. În următorii ani, se intenționează menținerea unui nivel ridicat similar de percepție a relevanței.

- *Echipele de experți* reprezintă un instrument tot mai utilizat din cadrul setului de instrumente al programului care sprijină consolidarea colaborării operaționale, fie la nivel regional, fie pe criterii tematice. Abordarea referitoare la echipa de experți le permite experților vamali din statele membre să se implice într-o cooperare aprofundată pe chestiuni operaționale într-un mod care depășește cooperarea tradițională și pe termen mai lung (echipele de experți sunt active între 12 și 36 de luni). Pe parcursul anului 2019, toate cele patru echipe de experți în domeniul vamal [privind frontiera terestră estică și sud-estică a UE 2 (CELBET 2), laboratoarele vamale (CLET), informațiile tarifare obligatorii (ITO) și colaborarea în domeniul tehnologiei informației vamale (ETCIT)¹⁶] și-au continuat activitatea, iar trei dintre aceste echipe au început următoarea etapă, ceea ce poate duce la o eventuală cooperare

¹⁶ Echipa de experți privind noile abordări de dezvoltare și exploatare a sistemelor informatice vamale.

operațională de lungă durată. În general, toate echipele de experți existente dau dovadă de un nivel sporit de implicare și de angajament din partea țărilor participante și înregistrează rezultate și realizări concrete. De asemenea, acestea elaborează metodologii de lucru care aduc beneficii la întregul nivel al UE.

- *ELearning*: Programul Vamă 2020 finanțează, de asemenea, dezvoltarea de cursuri eLearning pe teme de interes comun, în colaborare cu administrațiile vamale și cu reprezentanții comerțului. La fel ca în anii precedenți, în 2019, serviciile Comisiei au continuat să sprijine în special integrarea Codului vamal al Uniunii în modulele sale de învățare. La finalul anului 2019, portofoliul eLearning al UE conținea în total peste 30 de cursuri eLearning în domeniul vamal. La finalul anului 2019, întregul portofoliu eLearning al UE a fost reprodus într-un format inovator din punct de vedere tehnic și cu conținut actualizat (care permite, de asemenea, utilizarea sa de pe dispozitive mobile).

- *Dezvoltarea/formarea personalului pe bază de competențe* Programul Vamă 2020 a continuat să sprijine administrațiile vamale naționale în ceea ce privește punerea în aplicare și/sau introducerea la nivel național a dezvoltării și formării personalului pe bază de competențe, în conformitate cu Cadrul UE de competențe în domeniul vamal¹⁷, printr-o serie de evenimente de formare comune și/sau specifice fiecărei țări privind punerea în aplicare, organizate în 2018 și 2019. În plus, în 2019, Comisia Europeană a introdus un premiu pentru programele de studiu în domeniul vamal și a premiat șapte universități pentru programele lor de master/licență în domeniul vamal, recunoscând astfel rolul lor de lider în ceea ce privește creșterea performanței și a profesionalismului în domeniul vamal. La fel ca în 2018, pe tot parcursul anului 2019 a fost partajată/consolidată experiența la nivel transfrontalier, de exemplu sub forma unor evenimente comune de învățare. De asemenea, în 2019, au fost testate formate inovatoare de consolidare și/sau de partajare a cunoștințelor comune, cum ar fi seminare online de formare, cărți electronice și module nano de învățare ale UE. Acestea constituie baza pentru o mai bună cooperare structurată la nivelul UE privind formarea în domeniul vamal în următorii ani. În 2019, în contextul pregătirii pentru retragerea Regatului Unit din UE, a fost acordat sprijin specific pentru formare în cadrul UE, cum ar fi prin elaborarea unor programe rapide de perfecționare și de integrare a personalului¹⁸ în domeniul vămilor, destinate utilizării de către administrațiile naționale.

5) Stimularea inovării

Serviciile Comisiei, împreună cu statele membre, au continuat să lucreze în mai multe domenii pentru a valorifica inovarea și noile tehnologii în scopul de a sprijini autoritățile vamale în ceea ce privește îndeplinirea sarcinilor lor, facilitând totodată comerțul. În acest sens, merită menționate în special următoarele măsuri:

¹⁷ https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/eu-customs-competency-framework_en

¹⁸ În contextul pregătirii pentru retragerea Regatului Unit din UE; termenul de „integrare” se referă la recrutarea specializată.

a) Ghișeul unic

În ultimii ani, Comisia a depus eforturi intense cu privire la dezvoltarea unor inițiative de tip „ghișeu unic”, pentru a valorifica întregul potențial al cooperării dintre autoritățile vamale și alte autorități.

Un ghișeu unic ar permite operatorilor economici să îndeplinească toate cerințele de reglementare legate de importuri prin transmiterea standardizată a datelor către mai mulți destinatari prin intermediul unui punct unic de contact. Astfel cum s-a menționat mai sus, deși autoritățile vamale asigură la frontierele UE, pe lângă respectarea legislației vamale, și respectarea a peste 60 de acte legislative ale UE care nu sunt de natură vamală, procesul de vămuire impune operatorilor economici să finalizeze separat formalitățile nevamale și, în unele cazuri, pe hârtie.

Complexitatea procesului de înființare a unui ghișeu unic la nivelul UE în domeniul vamal este atribuită în special implicării unui număr mare de autorități din statele membre ale UE și multitudinii procedurilor și sistemelor informatice ale acestora.

Activitatea a implicat două componente:

- Dezvoltarea unui sistem electronic central, care a implicat colaborarea strânsă a serviciilor vamale ale Comisiei cu alte servicii interesate ale Comisiei (agricultură, schimbări climatice, mediu, locuri de muncă și dezvoltare economică, afaceri interne, pescuit, comerț și sănătate). În 2014, a fost creat un sistem-pilot cunoscut sub denumirea de „Ghișeul unic vamal al UE – Schimb de certificate”, pentru a permite verificarea automată a certificatelor sanitare și fitosanitare, care inițial a implicat schimbul de certificate între cinci state membre participante în mod voluntar. La începutul anului 2017, proiectul a fost extins pentru a include noi certificate și a consolida funcția generală. În plus, proiectul a fost extins la un număr mai mare de state membre, până la sfârșitul anului 2018 existând nouă state participante. Până la sfârșitul anului 2020, se preconizează că platforma va recunoaște opt certificate.
- Elaborarea unei propuneri legislative de reglementare a mediului de ghișeu unic al UE în domeniul vamal. În octombrie 2018, o consultare publică a primit 382 de răspunsuri din partea operatorilor economici, a autorităților publice, a mediului universitar și a reprezentanților altor organizații din 25 de state membre. Peste 80 % dintre respondenți erau direct implicați în operațiuni vamale, prin urmare, au furnizat informații operaționale valoroase referitoare la beneficiile percepute ale unui ghișeu unic al UE în domeniul vamal și au contribuit la identificarea unor măsuri suplimentare de îmbunătățire a facilitării comerțului. Evaluarea impactului și proiectul de pachet legislativ au avansat în 2019.

b) Alte soluții tehnologice inovatoare

- *Analiza datelor*

În ultimii doi ani, Comisia a elaborat metode și instrumente de analiză a datelor pentru a utiliza integral datele vamale disponibile, astfel încât să consolideze uniunea vamală. Curtea de Conturi Europeană și Parlamentul European au emis recomandări în acest domeniu.

Principala sursă de date disponibilă este sistemul de supraveghere care monitorizează importul și exportul de mărfuri specifice pe/de pe piața comună a Uniunii. Toate mărfurile importate și, începând cu 1 aprilie 2020, toate mărfurile exportate sunt monitorizate de sistemul de supraveghere. Datele de supraveghere sunt extrase din declarațiile vamale de import și de export gestionate de sistemele de prelucrare a declarațiilor vamale ale statelor membre. În prezent, baza de date de supraveghere conține peste 2,6 miliarde de înregistrări de declarații standard, oferind astfel o sursă considerabilă de informații în scopuri de analiză.

În paralel cu dezvoltarea de noi instrumente informatice analitice, Comisia și-a consolidat capacitatea de a analiza *ad hoc* datele de supraveghere, pentru a monitoriza respectarea legislației vamale și a legislației legate de domeniul vamal, pentru a sprijini elaborarea de politici și pentru a furniza date comerciale mai multor utilizatori din cadrul Comisiei.

În 2019, serviciile Comisiei au realizat un proiect-pilot privind capacitatea de analiză comună, care a demonstrat importanța analizării modelelor comerciale pentru a îmbunătăți depistarea domeniilor de risc. În prezent, serviciile Comisiei creează instrumente de analiză a datelor care efectuează o analiză automată ce ia simultan în calcul toate datele și numeroși parametri. De asemenea, au fost puse bazele pentru instrumente care monitorizează în mod proactiv conformitatea declarațiilor vamale cu legislația vamală și, astfel, asigură punerea în aplicare uniformă a tarifului Uniunii.

- Tehnologia blockchain

În 2018, serviciile Comisiei din domeniul impozitării și vămii și-au continuat eforturile în scopul de a exploata eventuala utilizare a tehnologiei blockchain în contextul politicilor privind vama electronică și impozitarea. În special, acestea au organizat în Malta, în mai 2018, un atelier finanțat prin programul Vamă 2020, în cadrul căruia comunitățile din domeniul impozitării și vămii din statele membre și-au împărtășit modul în care înțeleg această tehnologie și planurile pe care le au în legătură cu aceasta. Atelierul s-a bucurat de succes și s-a concluzionat că tehnologia blockchain nu este un panaceu, însă merită explorată de către autoritățile publice pentru a facilita îndeplinirea obiectivelor lor, precum și pentru a sprijini colaborarea cu operatorii economici. Serviciile Comisiei continuă să analizeze dacă tehnologia blockchain ar trebui să fie integrată în elaborarea de noi politici și în proiectarea de sisteme transeuropene. Un criteriu important este acela de a testa dacă tehnologia blockchain poate fi instalată și utilizată efectiv în toate statele membre. Numai dacă există această certitudine se poate da curs în mod rezonabil oportunităților și proiectelor reale, în colaborare cu toate părțile interesate.

6) Optimizarea sistemelor electronice vamale și utilizarea lor

a) Sistemele electronice conexe Codului vamal al Uniunii

În ultimii ani, un element major al activității de optimizare a sistemelor electronice vamale a constat în finalizarea celor 17 sisteme electronice care trebuie modernizate sau instalate în temeiul Codului vamal al Uniunii. Această activitate a implicat mai multe componente, după cum urmează:

- Planificarea dezvoltării sistemelor

În conformitate cu Codul vamal al Uniunii, Comisia are obligația de a stabili în cadrul unui program de lucru planificarea dezvoltării și instalării sistemelor electronice prevăzute în cod. În decembrie 2019, Comisia a adoptat o versiune revizuită a programului de lucru¹⁹. Această revizuire a fost în conformitate cu revizuirea codului de la începutul anului 2019²⁰, pentru a acorda mai mult timp finalizării sistemelor electronice conexe codului. S-a dovedit imposibil din mai multe motive să se finalizeze toate cele 17 sisteme până la termenul stabilit anterior, și anume 2020, prin urmare, în cadrul revizuirii codului, perioada de finalizare a unora dintre sisteme a fost efectiv prelungită până în 2025. Prin urmare, programul de lucru revizuit, care a fost elaborat în strânsă consultare cu statele membre, stabilește planificarea pentru finalizarea diverselor componente și etape ale sistemelor până în 2025. Acesta vizează un calendar pragmatic și realist care are în vedere în special interconexiunile și dependențele dintre sisteme și, de asemenea, constrângerile legate de resurse din statele membre.

- Dezvoltarea sistemelor electronice prevăzute de Codul vamal al Uniunii

Comisia și statele membre au depus în continuare eforturi intense pentru a asigura instalarea tuturor celor 17 sisteme electronice prevăzute de Codul vamal al Uniunii, în conformitate cu calendarul din programul de lucru revizuit.

În decembrie 2019, Comisia a adoptat primul său raport anual²¹ privind progresele înregistrate în dezvoltarea sistemelor electronice de la intrarea în vigoare a codului la 1 mai 2016. Raportul a concluzionat că s-au înregistrat progrese concrete, deși atât Comisia, cât și statele membre s-au confruntat cu dificultăți în ceea ce privește asigurarea instalării complete a sistemelor electronice până la termenele relevante. Până în prezent, au fost instalate șase sisteme centrale, iar alte două sisteme vor fi finalizate până la 31 decembrie 2020. Astfel, până la sfârșitul anului 2020, în total vor fi operaționale opt dintre cele 14 sisteme transeuropene. Restul de șase proiecte transeuropene, dintre care trei includ componente importante care trebuie finalizate de către statele membre, sunt în curs de finalizare respectând termenele stabilite. Statele membre urmează să finalizeze modernizarea celor trei sisteme naționale până în 2022, cu excepția componentei de export a sistemului național de regimuri speciale, care este strâns legată de sistemul transeuropean automatizat de export și, prin urmare, ar trebui instalată în același timp cu acest din urmă sistem.

Pe scurt, sistemele care urmează să fie finalizate în perioada 2020-2025 sunt în mare parte în curs de desfășurare, în conformitate cu planificarea proiectelor definite în programul de lucru. Cu toate acestea, există unele riscuri de întârzieri și de tranziții complexe, din cauza constrângerilor în ceea ce privește disponibilitatea resurselor financiare necesare (în special

¹⁹ Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/2151 a Comisiei din 13 decembrie 2019.

²⁰ Regulamentul (UE) 2019/632 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 111, 25.4.2019, p. 54).

²¹ COM(2019) 629 final. În conformitate cu versiunea revizuită a codului din 2019 menționată mai sus, Comisia trebuie să raporteze anual cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a sistemelor.

având în vedere bugetul disponibil în cadrul următorului CFM), expertiza și angajamentele de la nivelul UE și al statelor membre. Riscurile sunt amplificate din cauza complexității interdependențelor dintre componentele naționale și cele transeuropene, precum și din cauza numărului mare de părți interesate implicate.

Cu toate acestea, utilizarea integrală în scopuri de analiză a datelor va fi posibilă numai atunci când statele membre vor finaliza instalarea sistemelor lor de import și export modernizate și, prin urmare, vor fi în măsură să furnizeze 41 de elemente de date, și nu doar cele 16 actuale, inclusiv în special informații suplimentare privind operatorii economici.

Pentru activitatea de analiză a datelor, o importanță deosebită o au sistemele electronice *Surveillance 3* și *Import Control 2 (ICS2)*. Platforma de analiză a datelor și de raportare *Surveillance 3*, care utilizează datele comerciale de la nivelul UE (importuri și exporturi) furnizate zilnic de autoritățile vamale naționale, a fost instalată cu succes în octombrie 2018. Sunt în curs de desfășurare două proiecte de analiză a datelor: „analiza fluxurilor comerciale” (*Trade Flows Analysis*) pentru a monitoriza fluxurile comerciale și modificările fluxurilor comerciale, precum și „controale ale fiabilității” (*Credibility Checks*) pentru a soluționa valorile eronate înregistrate în declarații. Cu toate acestea, utilizarea integrală în scopuri de analiză a datelor va fi posibilă numai atunci când statele membre vor finaliza instalarea sistemelor lor de import și export modernizate și, prin urmare, vor fi în măsură să furnizeze 41 de elemente de date, și nu doar cele 16 actuale, inclusiv în special informații suplimentare privind operatorii economici. În ceea ce privește *ICS2*, care colectează date electronice prealabile pentru toate mărfurile și transporturile, înainte de sosirea acestora pe teritoriul vamal al Uniunii, serviciile Comisiei au finalizat lucrările pregătitoare privind capacitățile de analiză în domeniul siguranței și securității. Acesta trebuie prezentat spre aprobare statelor membre în al patrulea trimestru al anului 2020 (pentru informații suplimentare privind *ICS2*, a se vedea secțiunea 8 „Valorificarea uniunii vamale pentru îmbunătățirea securității UE” de mai jos).

b) Activități privind sistemele electronice, cu excepția celor conexe Codului vamal al Uniunii

Din numărul considerabil de alte proiecte informatice, finalizate sau în curs de desfășurare, merită menționate în special următoarele:

- *Sisteme informatice de asistență pentru clasificarea tarifară*

Atunci când mărfurile sunt declarate la vamă în Uniunea Europeană, acestea trebuie clasificate în conformitate cu Nomenclatura combinată (NC) sau cu orice altă nomenclatură care se bazează integral sau parțial pe Nomenclatura combinată. Subpoziția NC menționată în declarații pentru mărfurile importate și exportate stabilește ce rată a taxei vamale sau ce măsuri netarifare se aplică, precum și modul în care mărfurile sunt tratate în scopuri statistice sau în raport cu alte politici ale Uniunii. Un sistem informatic de clasificare (*Classification Information System – CLASS*) recent dezvoltat, care este în vigoare de la 1 iulie 2019, asigură o platformă unică pe care sunt disponibile toate informațiile privind clasificarea, pentru a-i ajuta pe importatori. Aceste informații cuprind:

- concluziile Comitetelor Codului Vamal;
- regulamentele de clasificare;
- hotărârile Curții de Justiție a Uniunii Europene;
- Nomenclatura combinată (NC) și notele explicative la NC;
- informații TARIC.

Sistemul CLASS contribuie la clasificarea corectă a mărfurilor și, astfel, la colectarea corectă a taxelor vamale.

- ***Sistemul de combatere a falsificării și a pirateriei (COPIS)***

Au continuat activitățile de îmbunătățire a sistemului COPIS, care le permite titularilor de drepturi să solicite intervenția autorităților vamale pentru a lua măsuri împotriva mărfurilor care încalcă anumite DPI. Activitățile din ultimii doi ani au inclus activități menite să le ofere operatorilor economici posibilitatea de a depune o cerere în format electronic prin intermediul bazei de date privind asigurarea respectării normelor din cadrul Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală. În urma analizei, au fost inițiate activități de dezvoltare a unui portal dedicat comercianților privind drepturile de proprietate intelectuală din UE, pentru a facilita depunerea și gestionarea tuturor cererilor.

- ***Sistemul de gestionare a riscurilor în domeniul vamal 2 (CRMS 2)***

Proiectul CRMS2 urmărește remodelarea sistemului CRMS creat în 2005 pentru a spori claritatea diferitelor funcții care trebuie îndeplinite. Acesta este în curs de dezvoltare de către serviciile Comisiei pe baza unei analize a rentabilității (2016) și a unui document privind viziunea (2018) pe care statele membre le-au adoptat. Etapele de inițiere și de elaborare au fost finalizate, iar etapa curentă este cea de construcție.

- ***Performanța uniunii vamale – Sistemul de informații de gestiune (CUP-MIS)***

În prezent, CUP efectuează o evaluare sistematică a performanței autorităților vamale din statele membre, pe baza obiectivelor strategice și de politică. Crearea unui sistem informatic pentru colectarea, prelucrarea, validarea și raportarea datelor vamale relevante ar contribui la îmbunătățirea funcționării uniunii vamale a UE prin evaluarea eficacității, a eficienței și a uniformității activităților și operațiunilor vamale. Lucrările de dezvoltare a unui astfel de sistem au început în 2018 în cadrul serviciilor Comisiei și sunt în curs de desfășurare.

- ***Căi comerciale inteligente și sigure (SSTL)***

SSTL este un proiect-pilot între autoritățile vamale din mai multe state membre ale UE, pe de o parte, și autoritățile vamale din China și din Hong Kong, pe de altă parte, care vizează consolidarea securității lanțului de aprovizionare de la un capăt la altul și facilitarea comerțului pentru operatorii economici participanți pe căi comerciale maritime, aeriene și feroviare între țările implicate. Activitatea a continuat în special prin dezvoltarea unei analize a rentabilității și a unui document privind viziunea, care includ modele de procese operaționale pentru schimbul de date la nivel extern și la nivel intern în UE privind schimbul

automat de date maritime. Orice evoluție care nu se mai încadrează în statutul de proiect-pilot ar necesita un temei juridic specific și automatizarea schimburilor de date.

c) Strategia informatică pe termen lung în domeniul vamal

Comisia și statele membre împărtășesc obiectivul de a furniza proiecte informatice vamale în mod eficient și în conformitate cu prioritățile bugetare naționale. În acest scop, se întreprind activități pentru a se evita suprapunerea eforturilor depuse de către părțile interesate în ceea ce privește dezvoltarea sistemelor electronice în domeniul vamal. Amploarea măsurilor de modernizare a sistemelor existente și de creare de noi sisteme informatice necesare pentru punerea în aplicare a Codului vamal al Uniunii evidențiază necesitatea alocării resurselor în mod eficient din punctul de vedere al costurilor de către Comisie și statele membre.

În urma concluziilor Consiliului din iulie 2017²², în 2018, Comisia a finalizat în aprilie 2018 un raport detaliat cu privire la strategia informatică pe termen lung pentru sistemele vamale²³. Raportul răspunde solicitării Consiliului de a lua în considerare o structură permanentă pentru gestionarea proiectelor informatice vamale, reiterând totodată prioritatea actuală de a continua punerea în aplicare a codului și de a obține un nivel mai ridicat de eficiență prin intermediul unei colaborări mai strânse între statele membre și cu Comisia Europeană.

În 2018, Consiliul UE a adoptat concluzii suplimentare²⁴ pe baza raportului Comisiei, invitând Comisia și statele membre ca, în cooperare cu părțile interesate relevante, să exploreze noi abordări pentru dezvoltarea și exploatarea viitoarelor sisteme informatice vamale. Drept urmare, în 2018, Comisia a instituit o echipă de experți pentru noi abordări în materie de dezvoltare și de exploatare a sistemelor informatice vamale (ETCIT), cu participarea a 13 state membre²⁵, coordonate de Estonia. Principalul obiectiv al ETCIT este de a explora modul în care sistemele informatice vamale ar putea fi dezvoltate și exploatate pe viitor, în special prin analiza cost-beneficiu a noilor abordări, prin luarea în considerare a proiectelor-pilot, prin elaborarea de orientări pentru îmbunătățirea legislației aplicabile și a guvernantei, precum și prin recomandări privind achizițiile publice și finanțarea inițiativelor viitoare. Activitățile ETCIT au început în octombrie 2018, cu participarea a peste 25 de experți, iar lucrările continuă.

7) Abordarea provocărilor comerțului electronic

²² Rezultatul reuniunii Consiliului, a 3572-a reuniune a Consiliului, Afaceri Economice și Financiare, Bruxelles, 11.7.2017. Proiect de concluzii ale Consiliului privind calea de urmat pentru dezvoltarea de sisteme informatice în domeniul vamal, 13543/17, Bruxelles, 24.10.2017.

²³ Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind strategia informatică în domeniul vamal, COM(2018) 178 final – 11.4.2018.

²⁴ Concluziile Consiliului 2018/C 4/02, 6.1.2018.

²⁵ Belgia, Cehia, Cipru, Franța, Italia, Lituania, Malta, Țările de Jos, Portugalia, România, Slovacia și Suedia.

Provocările comerțului electronic pentru vamă sunt deja bine cunoscute. Volumul de mărfuri cu o valoare scăzută importate în UE crește în fiecare an cu 10-15 %. Deși aplicarea de controale eficiente pentru combaterea fraudei constituie o prioritate și deși vama colectează taxele aplicabile acestor mărfuri la import, ea trebuie în același timp să susțină și să faciliteze dezvoltarea acestei forme de comerț, care le aduce mari beneficii întreprinderilor și cetățenilor.

- **Pachetul privind TVA pentru comerțul electronic** Serviciile Comisiei respectă planul în ceea ce privește lucrările pregătitoare pentru punerea în aplicare a pachetului privind TVA pentru comerțul electronic²⁶. Propunerile Comisiei de a amâna intrarea în vigoare a pachetului privind TVA pentru comerțul electronic cu șase luni, până la 1 iulie 2021, au fost acceptate în cadrul unei poziții comune a Consiliului la 24 iunie 2020.

Este în curs de pregătire un cadru de reglementare al UE eficace și coerent în domeniul vamal, care să asigure colectarea TVA și a taxelor vamale pentru bugetele statelor membre și pentru bugetul UE. Adaptările necesare pentru cadrul CVU, inclusiv cele care servesc ca bază pentru evoluțiile informatice, au fost discutate în detaliu cu părțile interesate relevante în 2018 și 2019 și ar trebui să fie adoptate toate până la sfârșitul anului 2020.

Activitățile informatice aferente au fost împărțite în șase dosare. Planificarea detaliată a fost inclusă în planul general în domeniul informatic din mai 2018.

Cooperarea strânsă în cadrul statelor membre dintre autoritățile vamale și autoritățile fiscale este cheia succesului. Mediul de afaceri depune eforturi uriașe de pregătire în vederea punerii în aplicare a pachetului privind TVA. Părțile interesate relevante au fost consultate cu privire la proiectele juridice și, de asemenea, sunt implicate în discuțiile de ordin tehnic care sunt în curs de desfășurare cu privire la notele explicative și documentele de orientare, atât în ceea ce privește TVA, cât și în ceea ce privește aspectele vamale.

- **Serviciile poștale** În plus, Comisia și statele membre au colaborat în mod susținut cu operatorii poștali și cu operatorii de servicii de curierat expres din UE pentru a se asigura că, începând din 2021, aceștia furnizează un set minim de informații prealabile privind mărfurile transportate prin poștă și prin curierat expres pe calea aerului, înainte de încărcarea mărfurilor respective. . Acest lucru va fi posibil ca urmare a instalării primei versiuni a Import Control System 2 (ICS2) începând cu 15 martie 2021 (a se vedea mai jos).

8) Valorificarea uniunii vamale pentru îmbunătățirea securității UE

²⁶

Directiva (UE) 2017/2455 de modificare a Directivei 2006/112/CE;
Regulamentul (UE) 2017/2454 al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 904/2010;
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/2459 al Consiliului de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 282/2011.

a) Sistemul de control al importurilor

- **Securitatea transportului aerian de marfă** ICS2 este un sistem amplu și stă la baza programului vamal de siguranță și securitate înainte de sosire. Acesta va oferi o nouă platformă pentru colectarea de date electronice prealabile cu privire la toate mărfurile și transporturile înainte de sosirea acestora pe teritoriul vamal al Uniunii și din diferite surse comerciale. Până la sfârșitul anului 2019, serviciile Comisiei aproape au terminat de construit cele două componente centrale ale ICS2 (interfața comună pentru comercianți și registrul comun), iar activitățile de dezvoltare și de testare sunt în curs de desfășurare în vederea lansării la 15 martie 2021 a primei versiuni a sistemului (transporturi aeriene prin servicii poștale sau de curierat expres).

În contextul operaționalizării acestei prime versiuni, în ultimii ani, Comisia a convenit împreună cu autoritățile vamale ale statelor membre, în strânsă colaborare cu autoritățile naționale de securitate internă și de securitate a aviației civile, un set de criterii și standarde comune privind riscurile pentru analiza de risc anterioară încărcării referitoare la securitatea transportului aerian de marfă. În a doua jumătate a anului 2020, a fost pregătită pentru adoptare o decizie de punere în aplicare a Comisiei privind stabilirea acestor criterii, care urmează să fie sprijinită de orientările operaționale comune.

- **Modificări juridice** De asemenea, Comisia și statele membre au înregistrat progrese în ceea ce privește modificările legate de ICS2 care trebuie să fie aduse temeiului juridic în conformitate cu Codul vamal al Uniunii, fiind convenite majoritatea dispozițiilor juridice referitoare la noile cerințe pentru informațiile prealabile privind mărfurile, analiza de risc colaborativă transformată și sistemul ICS2 în sine și fiind stabilite actele delegate și de punere în aplicare relevante care urmează să fie adoptate în cursul anului 2020.

- **Îmbunătățiri ale datelor** În paralel, s-au realizat activități detaliate și s-au înregistrat progrese în ceea ce privește introducerea de noi fluxuri masive de date îmbunătățite în cadrul versiunii 2 a ICS2, ceea ce va avea ca rezultat colectarea unui set complet de informații prealabile sosirii privind toate mărfurile transportate pe calea aerului.

- **Capacități de analiză a datelor** În contextul pregătirilor pentru versiunea 2, au fost desfășurate activități de elaborare a capacităților ICS2 de analiză privind siguranța și securitatea, care vor fi supuse aprobării statelor membre în al patrulea trimestru al anului 2020. Dacă va fi aprobată, capacitatea ICS2 de analiză privind siguranța și securitatea va permite statelor membre să analizeze prin colaborare fluxuri masive de date prealabile privind mărfurile, colectate la nivelul UE, pentru a transmite în timp real semnale privind amenințările operaționale în materie de siguranță și securitate, în timp ce mărfurile circulă prin intermediul lanțului de aprovizionare (privind toate modurile de transport – aerian, maritim, rutier, feroviar). Întrucât capacitatea de analiză va fi integrată în fluxul de lucru al ICS2 privind comunicațiile și în operațiunile vamale de control bazate pe riscuri la frontierele externe (trimitând semnale statelor membre în paralel cu declarația în cauză), rezultatele analizelor de risc și ale controalelor vor fi sistematic introduse pentru fiecare caz în parte, ceea ce va permite experților vamali să evalueze și să îmbunătățească în mod continuu detectarea. De asemenea, această capacitate va ajuta Comisia, în limitele competenței sale în

temeiul cadrului comun de gestionare a riscurilor, să contribuie la stabilirea unor proiecte comune prioritare, cum ar fi acțiunile comune privind zonele de control prioritare, răspunsul în caz de criză sau sprijinul pentru evaluarea politicilor vamale. Sunt deja în curs de desfășurare un exercițiu-pilot în colaborare cu statele membre, precum și activități pregătitoare pentru înființarea unei echipe operaționale de experți formată din experții statelor membre pentru a dezvolta și a exploata capacitatea.

b) Colaborarea cu alte autorități din domeniul securității și al gestionării frontierelor

- ***Orientări privind cooperarea autorităților vamale cu polițiștii de frontieră*** În decembrie 2018, serviciile Comisiei au publicat orientări noi privind dezvoltarea în continuare a cooperării dintre autoritățile vamale și polițiștii de frontieră. Orientările au scopul de a consolida importanța cooperării și dimensiunea strategică a acesteia, de a identifica soluții inovatoare și sustenabile pentru gestionarea comună a frontierelor și de a asigura o cooperare strânsă la toate nivelurile în cadrul ambelor autorități. Domeniile acoperite sunt cuprinzătoare și includ verificări sincronizate și operațiuni comune, planificarea în comun a infrastructurii și a achizițiilor, utilizarea echipamentelor, formarea, schimbul de informații, analiza de risc și anchetele.

- ***Îmbunătățirea cooperării autorităților vamale și a interoperabilității sistemelor cu autoritățile din domeniul securității și al gestionării frontierelor*** În 2019, UE a introdus norme noi privind interoperabilitatea sistemelor informatice ale UE la scară largă în domeniul justiției și afacerilor interne. În prezent, este în curs de elaborare un cadru privind interoperabilitatea sistemelor informatice din domeniul gestionării securității, a frontierelor și a migrației²⁷. În plus, un grup de experți în domeniul securității și al gestionării frontierelor și de experți în domeniul vamal, convocat de Comisie, a finalizat o evaluare preliminară a interoperabilității sistemelor de securitate și de gestionare a frontierelor cu sistemele vamale din domeniul securității și al evaluării riscurilor de securitate. În februarie 2019, acest grup și-a prezentat constatările Comitetului permanent pentru cooperarea operațională în materie de securitate internă (COSI) al Consiliului. În raportul de evaluare, s-a recomandat un studiu de fezabilitate care să analizeze în profunzime conexiunile dintre Sistemul de informații Schengen (SIS), datele Europol și sistemul vamal de control al importurilor ICS2. De asemenea, au fost identificate eventuale obstacole, probleme și restricții de natură operațională, tehnică și juridică pe care studiul ar trebui să le ia în considerare.

De asemenea, în cadrul raportului, s-a recomandat să fie evaluată ulterior, într-un proiect separat, interoperabilitatea cu datele SIS și Europol a altor sisteme din domeniul vamal eventual relevante. În acest context, s-a considerat foarte limitată utilitatea interoperabilității datelor ICS2 cu datele din PNR, EURODAC, VIS, EES și ETIAS. În plus, în cadrul

²⁷ Sistemul de informații Schengen (SIS), Sistemul informațional Europol (SIE), Sistemul de intrare/ieșire (EES), Sistemul de informații privind vizele (VIS), Sistemul european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS), Sistemul dactiloscopic european (EURODAC), Sistemul european de informații cu privire la cazierile judiciare ale resortisanților țărilor terțe (ECRIS-TCN).

raportului, s-a recomandat să aibă loc o discuție paralelă privind politica pentru a examina condițiile în care alte autorități de asigurare a respectării legii ar putea primi acces la datele ICS2 în scopuri de anchetă, într-un mod justificat corespunzător de la caz la caz.

- **Uniunea securității:** La începutul anului 2018, o analiză aprofundată a uniunii securității de la nivelul UE s-a axat pe rolul autorităților vamale în lupta împotriva criminalității organizate și a subliniat nevoia de a recunoaște autoritățile vamale ca parteneri egali care necesită o cooperare activă cu autoritățile de asigurare a respectării legii.

- **SOCTA de la nivelul UE:** În calitate de membru al Grupului consultativ al UE pentru evaluarea amenințării pe care o reprezintă formele grave de criminalitate și criminalitatea organizată (SOCTA de la nivelul UE), serviciile Comisiei contribuie activ la o mai bună integrare a autorităților vamale în evaluarea amenințării pe care o reprezintă formele grave de criminalitate și criminalitatea organizată de la nivelul UE. Acesta este primul pas al ciclului de politici ale UE de combatere a criminalității internaționale organizate și grave/EMPACT (Platforma multidisciplinară europeană împotriva amenințărilor infracționale).

- **Cooperarea cu Europol:** În mai 2018, Comisia a trimis o scrisoare statelor membre care nu au detașat încă niciun ofițer de legătură la Europol sau care nu au acces la aplicația de rețea pentru schimbul securizat de informații (SIENA). Scrisoarea a atras atenția asupra necesității de a utiliza potențialul de cooperare strânsă între autoritățile vamale, poliție și alte servicii de aplicare a legii.

9) Aprofundarea relațiilor internaționale

Comisia are sarcina de a negocia acorduri internaționale privind chestiuni vamale și de a asigura punerea acestora în aplicare, indiferent dacă acestea sunt acorduri specifice, cum ar fi acordurile privind cooperarea vamală și asistența administrativă reciprocă, sau acorduri mai generale care includ chestiuni vamale, cum ar fi acordurile de liber schimb (ALS), uneori cunoscute sub denumirea de acorduri de parteneriat economic (APE). În 2018 și 2019, Comisia a continuat să lucreze intens în acest domeniu. Obiectivul general este de a facilita comerțul legitim, asigurând în același timp controale eficace și eficiente pentru a combate comerțul ilicit și a lupta împotriva fraudei.

- **Tranzitul** În numele UE, serviciile Comisiei au contribuit la activitatea privind cadrul juridic pentru regimul de tranzit eTIRinternational, care a fost convenit în octombrie 2019 în cadrul Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU)²⁸, după un deceniu de lucrări pregătitoare și negocieri internaționale dificile. Activitatea va pregăti calea juridică pentru un regim de tranzit vamal TIR în format electronic și va alinia Convenția TIR la nevoile întreprinderilor și la politica vamală a UE. Adoptarea sa oficială este prevăzută la începutul anului 2020.

²⁸ <https://www.unece.org/trans/bcf/etir/welcome.html>.

- **Acorduri privind măsuri vamale de securitate cu Norvegia și Elveția** În 2019, au început discuțiile privind modificările acestor acorduri cu scopul de a asigura echivalența măsurilor de securitate la frontierele externe, în conformitate cu cadrul consolidat de gestionare a riscurilor în temeiul Codului vamal al Uniunii, iar acestea ar trebui să intre în vigoare prin instalarea ICS2 în martie 2021.

- **Convenția cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene (Convenția PEM)** În 2019, a fost convenit un set de reguli de origine revizuite, după ani de negocieri cu părțile contractante la Convenția PEM. Consiliul a adoptat o decizie privind poziția care urmează să fie luată în numele Uniunii Europene în cadrul Comitetului mixt instituit prin Convenția regională și a aprobat noile norme. Regulile de origine revizuite din Convenția regională prevăd norme moderne și favorabile comerțului care vor asigura oportunități sporite și îmbunătățite de integrare regională dincolo de frontierele UE, astfel facilitând fluxurile comerciale și lanțurile de aprovizionare, în beneficiul întreprinderilor și al consumatorilor din UE. Aplicarea regulilor revizuite va începe cu o perioadă de tranziție între părțile contractante care doresc acest lucru. În prezent, regulile de origine pan-euro-mediteraneene reglementează aproximativ 60 % din comerțul preferențial la nivelul UE.

- **Punerea în aplicare a capitolelor comerciale și vamale din acordurile euro-mediteraneene de asociere** De asemenea, serviciile Comisia au contribuit la punerea în aplicare a capitolelor comerciale și vamale din acordurilor euro-mediteraneene de asociere cu partenerii săi (Algeria, Egipt, Iordania, Liban, Maroc, Tunisia și Palestina), participând activ la subcomitetele corespunzătoare planificate în mod regulat.

- **Acordul UE-Maroc** Acest acord, de modificare a Protocoalelor nr. 1 și nr. 4 la Acordul de asociere UE-Maroc, a intrat în vigoare la 19 iulie 2019 și a extins preferințele tarifare acordate produselor marocane asupra produselor originare din Sahara Occidentală. În 2020, Consiliul a adoptat un mandat privind modalitățile de efectuare a schimbului de informații cu Marocul pentru a evalua impactul acordului menționat anterior.

- **Punerea în aplicare a acordurilor de stabilizare și de asociere cu Balcanii de Vest: acordarea de asistență în materie de extindere pentru țările candidate la aderare** Pe lângă acordurile bilaterale de liber schimb, acordurile de stabilizare și de asociere prevăd o strânsă cooperare regională și bilaterală. Printre instrumentele utilizate, se numără cooperarea dintre țările în cauză și Acordul central european de comerț liber, participarea la programul Vamă 2020 și acordarea de asistență țărilor în ceea ce privește modernizarea autorităților vamale. Muntenegru și Serbia depun eforturi în vederea respectării criteriilor de referință ce le revin, prevăzute în capitolul 29. Acquis-ul vamal a fost prezentat Albaniei și Macedoniei de Nord înaintea deciziei luate anul acesta de a deschide negocierile de aderare. Comisia a emis un aviz cu privire la cererea Bosniei și Herțegovinei de aderare în 2019 și a efectuat o primă misiune de monitorizare a autorităților vamale la Priștina în 2019.

- **Uniunea vamală UE-Turcia** Poziția Consiliului privind o eventuală modernizare a uniunii vamale a rămas neschimbată, ceea ce înseamnă că nu s-au putut înregistra progrese în ceea ce privește o eventuală revizuire a acordului. Serviciile Comisiei urmăresc îndeaproape taxele suplimentare și cerința de a prezenta dovezi suplimentare de origine impuse de Turcia, care

constituie în continuare una dintre principalele îngrijorări în ceea ce privește punerea în aplicare corectă a uniunii vamale UE-Turcia.

- **UE-Andorra, San Marino și Monaco** Pe baza unui mandat al Consiliului, UE negociază în prezent un acord de asociere cu Principatul Andorra, Principatul Monaco și Republica San Marino, prin care să li se ofere acces la piața internă a UE comparabil cu accesul acordat membrilor din afara UE ai Spațiului Economic European. Negocierile care au început în martie 2015 au acoperit toate capitolele tehnice referitoare la cele patru libertăți fundamentale de pe piața internă. Negocierile referitoare la libera circulație a mărfurilor și la aspectele vamale au avansat foarte mult în ultimii ani și vor continua în perioada 2020-2021.

- **Parteneriatul estic** Serviciile Comisiei au contribuit în mod activ la punerea în aplicare a capitolelor fiscale și vamale din acordurile de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare cu *Ucraina, Moldova și Georgia*. Serviciile Comisiei au organizat subcomitete vamale și au participat la subcomitetele fiscale, oferind orientări clare pentru armonizarea legislației partenerilor cu legislația UE. Capitolele vamale au fost convenite și închise cu Uzbekistan și Azerbaidjan în ceea ce privește negocierile în curs pentru acordurile de parteneriat și cooperare consolidate. În 2019, Consiliul a acordat Comisiei un mandat pentru a începe negocierile cu Belarus privind un acord de cooperare vamală și de asistență administrativă reciprocă.

- **Organizația Mondială a Vănilor** UE (Comisia) și statele membre au participat activ la discuțiile din cadrul Organizației Mondiale a Vănilor (OMV), promovând standardele Codului vamal al Uniunii și alte politici ale UE în domeniul vamal. Acest lucru a fost valabil în special în ceea ce privește analiza globală a Convenției de la Kyoto revizuite, cadrul de standarde pentru comerțul transfrontalier, vama digitală și analiza datelor. De asemenea, acestea au jucat un rol important în cadrul organismelor de lucru, cum ar fi Cadrul de standarde pentru securizarea și facilitarea comerțului mondial (SAFE) și Comitetul pentru Sistemul armonizat (SA) din cadrul OMV.

- **Acordurile de liber schimb încheiate de UE** În 2018 și 2019, au continuat activitățile de asigurare a unor procese corespunzătoare de negociere și de punere în aplicare a aspectelor vamale prevăzute în acordurilor internaționale încheiate de UE. Acordul de parteneriat economic UE-Japonia și Acordul de liber schimb UE-Singapore au intrat în vigoare la 1 februarie 2019 și, respectiv, la 21 noiembrie 2019. Un acord de liber schimb cu Vietnam a fost semnat la 30 iunie 2019. De asemenea, în iunie 2019, s-a ajuns la un acord politic cu privire la un acord comercial cu statele Mercosur (Argentina, Brazilia, Paraguay și Uruguay). UE a încheiat negocierile pentru protocoalele privind regulile de origine, ceea ce reprezintă un pas înainte către acorduri de parteneriat economic cu Côte d'Ivoire și cu Ghana. De asemenea, aceasta a încheiat negocierea modificărilor tehnice la Protocolul privind regulile de origine la acordurile de parteneriat economic interimare dintre UE și statele din Africa de Est și de Sud și dintre UE și statele din Pacific. Negocierile privind acordurile de liber schimb cu Chile, Australia, Noua Zeelandă și Indonezia au continuat. În 2019, a debutat modernizarea acordului de parteneriat economic interimar dintre UE și statele din Africa de Est și de Sud.

În ceea ce privește punerea în aplicare, au fost rezolvate dificultățile inițiale întâmpinate în

punerea în aplicare a acordului de parteneriat economic încheiat cu Japonia, care periclita aplicarea corectă a preferințelor tarifare. Au fost finalizate discuțiile cu Coreea privind o înțelegere comună referitoare la procedurile de verificare a regulilor de origine, iar înțelegerea comună urmează să fie aprobată în mod oficial în 2020. Activitatea de asigurare a punerii în aplicare fără probleme a acordului cu Canada, care a început la 21 septembrie 2017, a fost evidențiată de cea de a 4-a reuniune de succes a Comitetului mixt de cooperare vamală (JCCC) UE-Canada, care a avut loc la 22 iunie 2018, la Bruxelles. Ulterior, discuțiile au avansat către recunoașterea reciprocă a programelor UE și ale Canadei privind operatorii economici autorizați (AEO). În plus, au avut loc reuniuni ale comitetelor mixte de cooperare vamală pentru alte acorduri de liber schimb și acorduri privind cooperarea vamală și asistența administrativă reciprocă, pentru a asigura punerea în aplicare efectivă a respectivelor acorduri. Acestea au inclus reuniuni cu China (privind drepturile de proprietate intelectuală, lupta împotriva fraudei și securitatea lanțului de aprovizionare), Hong Kong (privind drepturile de proprietate intelectuală), America Centrală și Columbia-Peru-Ecuador. În cazul Chinei, Comisia a lansat o evaluare a actualului Acord UE-China privind cooperarea vamală și asistența administrativă reciprocă.

- **Activități de monitorizare** Serviciile Comisiei au continuat să monitorizeze punerea în aplicare a regulilor de origine și a procedurilor privind regimul preferențial, pentru a proteja interesele financiare ale UE și a asigura un comerț echitabil între UE și țările terțe care beneficiază de regimul preferențial. Monitorizarea respectării normelor privind originea preferențială consolidează, de asemenea, credibilitatea Uniunii atunci când negociază acorduri de liber schimb.

- **Sistemul exportatorilor înregistrați** Desfășurarea acestui sistem a continuat, cu un număr tot mai mare de beneficiari care se bucură de formarea specifică furnizată de Comisie.

- **Informații obligatorii privind determinarea valorii în vamă (BVI)** S-a desfășurat în continuare un proces de reflecție privind adoptarea în Uniune a unor decizii referitoare la informațiile obligatorii în domeniul determinării valorii în vamă, pe baza dispozițiilor din acordurile OMC privind determinarea valorii în vamă și facilitarea comerțului, precum și pe baza unei serii de acorduri de liber schimb încheiate de UE. Informațiile obligatorii privind determinarea valorii în vamă pot juca un rol important în facilitarea comerțului internațional, sporind previzibilitatea în ceea ce privește valoarea mărfurilor, pentru comercianți, și ajutând în același timp autoritățile vamale să își îndeplinească sarcina de a asigura controale eficiente și eficace.

IV. CONCLUZIE

Prin acest raport, serviciile Comisiei au dat curs solicitării Consiliului din Concluziile sale din 25 ianuarie 2019 privind primul raport bienal, ca în următorul raport bienal să se prezinte evoluțiile înregistrate în cele nouă domenii prioritare referitoare la guvernanta uniunii vamale.

Anexă: legislație, programe și sisteme electronice

a). Legislația aplicată de autoritățile vamale

1) Codul vamal al Uniunii, împreună cu actele delegate și de punere în aplicare ale acestuia²⁹, în vigoare din 2016, este principalul cadru legislativ care reglementează declarațiile, procedurile și formalitățile vamale în cadrul uniunii vamale. În conformitate cu Convenția de la Kyoto revizuită, codul pune în aplicare norme care vizează o mai mare securitate juridică și facilitarea comerțului, precum și o mai bună protecție a intereselor financiare și economice ale UE și ale statelor membre și a siguranței și a securității cetățenilor UE. În special, acesta vizează o uniune vamală informatizată și complet automatizată, cu sisteme electronice noi și modernizate, interconectate, pentru îndeplinirea tuturor formalităților vamale. Codul vamal al Uniunii, împreună cu actele delegate și de punere în aplicare ale acestuia, funcționează deja în mod eficace, iar beneficiile sale depline vor fi disponibile după 2025, când vor fi instalate cele 17 sisteme electronice conexe. Comisia poartă discuții periodice cu statele membre și cu asociațiile de întreprinderi pentru a găsi soluții la eventualele probleme identificate, iar drept urmare, au fost adoptate câteva modificări la pachetul legislativ.

2) Uniunea vamală a UE implică regimuri de „tranzit” atât pe teritoriul vamal, cât și cu numeroase țări terțe. Tranzitul este o procedură care permite suspendarea temporară a taxelor vamale, a taxelor și a măsurilor de politică comercială care sunt aplicabile la import, permițând efectuarea formalităților de vămuire la punctul de destinație, mai degrabă decât la punctul de intrare pe teritoriul vamal. Regimul de tranzit aplicabil între statele membre ale UE se aplică și pentru Andorra și San Marino. Există acorduri de tranzit cu cele patru țări AELS (Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția), cu Serbia, cu fosta Republică iugoslavă a Macedoniei și cu Turcia în temeiul Convenției privind un regim de tranzit comun din 1987, astfel cum a fost modificată³⁰. Funcționarea regimului de tranzit comun cu Regatul Unit a fost asigurată, întrucât la 30 ianuarie 2019, Regatul Unit a depus instrumentul său de aderare la convenție. De asemenea, UE a încheiat acorduri de tranzit cu cele aproape 60 de țări semnatare ale Convenției privind tranzitul din 1975 (Convenția TIR sau „Transport Internationaux Routiers”³¹).

3) Admiterea temporară pe teritoriul vamal al UE este permisă pentru mărfurile care provin din cele aproximativ 70 de țări care au aderat la Convenția de la Istanbul din 1990 a Organizației Mondiale a Vănilor (OMV) privind admiterea temporară³².

²⁹ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/union-customs-code/ucc-legislation_en

³⁰ Decizia nr. 1/2016 a Comisiei mixte UE-AELS privind tranzitul comun din 28 aprilie 2016 de modificare a Convenției din 20 mai 1987 privind regimul de tranzit comun [2016/858].

³¹ <http://www.unece.org/tir/system/history/tir-history.html>.

³² <http://ec.europa.eu/world/agreements/prepareCreateTreatiesWorkspace/treatiesGeneralData.do?redirect=true&treatyId=533>

4) În îndeplinirea sarcinilor lor foarte variate, altele decât colectarea taxelor vamale, a TVA și a accizelor, autoritățile vamale aplică la frontierele UE peste 60 de acte legislative ale UE pentru protecția cetățenilor, a mediului și a integrității pieței unice. Acestea includ, de exemplu, regulamentele veterinare, sanitare, fitosanitare, agricole și de mediu, precum și legislația privind siguranța și conformitatea produselor.

5) Regulamentul (CE) nr. 515/97 este principalul instrument juridic pentru combaterea fraudei vamale prin intermediul cooperării și al schimbului de informații între statele membre. De asemenea, schimbul de informații între statele membre ale UE se realizează în cadrul sistemului vamal de gestionare a riscurilor pentru informații privind riscurile, în temeiul Codului vamal al Uniunii.

6) Autoritățile vamale fac schimb de informații cu alte țări pentru a asigura respectarea dispozițiilor vamale și integralitatea colectării veniturilor în cadrul acordurilor de cooperare vamală încheiate de UE cu alte țări.

b). Programele vamale

Autoritățile vamale cooperează și fac schimb de bune practici utilizând instrumentele, metodologiile și finanțarea puse la dispoziție de programele de acțiune vamală ale UE. Cooperarea are loc prin acțiuni comune, precum și prin consolidarea capacităților în domeniul informatic și al resurselor umane.

Două programe de acțiune ale UE finanțează cooperarea între autoritățile vamale în vederea protejării intereselor financiare ale UE: Vamă 2020 și Hercule II/III, prin diferite perspective, instrumente și bugete.

Programul Vamă 2020 are ca scop să sprijine funcționarea și modernizarea uniunii vamale, în vederea consolidării pieței interne prin intermediul cooperării între țările participante. Peste [85 %] din bugetul său (522 de milioane EUR în prețurile actuale) este dedicat sistemelor electronice vamale, acoperind dezvoltarea, funcționarea și întreținerea componentelor UE ale acestor sisteme. Restul bugetului este dedicat abordărilor colaborative, respectiv acțiuni comune (cum ar fi grupurile de proiect și echipe de experți) și activități de formare (cum ar fi cursuri de formare și dezvoltarea competențelor resurselor umane).

Programul Hercule administrat de Oficiul European de Luptă Antifraudă protejează interesele financiare ale UE prin sprijinirea acțiunilor de combatere a neregulilor, a fraudei și a corupției care afectează bugetul UE.

Propunerile de reînnoire a acestor programe după 2020 sunt incluse în cadrul financiar multianual care urmează să fie adoptat la sfârșitul anului 2020. Viitorul program vamal urmărește să asigure dezvoltarea în continuare a sistemelor electronice vamale și să consolideze colaborarea operațională pe criterii tematice sau geografice.

c). Sistemele electronice vamale

De la crearea sa, uniunea vamală a parcurs o serie de etape de modernizare digitală. La sfârșitul anilor 1990, s-a înregistrat un progres major datorită introducerii unui nou sistem de gestionare digitală a operațiunilor de tranzit vamal, bazat pe primul sistem de schimb de mesaje electronice la nivelul UE. De atunci, au mai fost create multe sisteme electronice vamale. În prezent, aproape 100 % din declarațiile vamale sunt gestionate digital.

Un element-cheie al volumului de muncă în domeniul informatic vamal îl constituie modernizarea unor sisteme electronice existente și dezvoltarea unor noi sisteme de gestionare a tuturor formalităților vamale în conformitate cu Codul vamal al Uniunii. Termenul de finalizare a tuturor celor 17 sisteme modernizate sau noi este sfârșitul anului 2025, cel târziu. Sistemele electronice includ 14 sisteme transeuropene (unele cu componente atât la nivelul UE, cât și la nivel național) și trei sisteme strict naționale, după cum urmează:

Sistemele transeuropene

1. *Decizii vamale*: acest proiect are ca obiectiv armonizarea proceselor legate de cererea unei decizii vamale, de luarea deciziilor și de gestionarea deciziilor la nivelul UE.
2. *Informații tarifare obligatorii (ITO)*: fiecare decizie care pune la dispoziția unui operator economic informații referitoare la codul mărfurilor care va fi aplicat de către autoritatea vamală mărfurilor pe care operatorii economici doresc să le importe sau să le exporte sunt făcute publice prin baza de date ITO. Acest proiect are ca obiectiv modernizarea sistemului transeuropean de informații tarifare obligatorii, în conformitate cu Codul vamal al Uniunii și cu dispozițiile acestuia (de exemplu, modificări ale perioadei de valabilitate). Proiectul este strâns legat de sistemul Surveillance 3 descris mai jos.
3. *Operatorii economici autorizați (AEO) – modernizare*: proiectul are ca obiectiv îmbunătățirea proceselor operaționale legate de cererile și autorizațiile AEO, ținând seama de modificările dispozițiilor legale din CVU.
4. *Sistemul automatizat de export (AES)*: acest proiect pune în aplicare cerințele din CVU pentru export și ieșire și este alcătuit din două componente: componenta transeuropeană (AES) și componenta națională (modernizarea sistemelor naționale de export).
5. *Noul sistem computerizat de tranzit (NCTS) – modernizare*: scopul acestui proiect transeuropean este de a moderniza sistemul existent, ceea ce are ca rezultat automatizarea regimului de tranzit și a controlului circulației în conformitate cu regimul TIR în UE.
6. *Sistemul exportatorilor înregistrați (REX)*: proiectul REX are ca obiectiv punerea în aplicare a unui sistem care va furniza informații actualizate și complete cu privire la exportatorii înregistrați care sunt stabiliți în țări din afara UE și care exportă mărfuri către UE în cadrul unui regim preferențial.

7. *Subsistemul de înregistrare și identificare a operatorilor economici 2 (EORI2)*: acest proiect are ca obiectiv modernizarea sistemului EORI transeuropean existent, care înregistrează și identifică operatorii economici din UE și din țări terțe.
8. *Gestionarea garanțiilor (GUM)*: obiectivul acestui proiect este de a asigura gestionarea eficace și eficientă a diverselor tipuri de garanții. Proiectul are atât o componentă transeuropeană, cât și o componentă națională.
9. *Fișe de informații (INF) pentru regimuri speciale*: scopul acestui proiect este de a dezvolta un nou sistem transeuropean de cooperare administrativă și de schimb standardizat de informații între autoritățile vamale din statele membre.
10. *Surveillance 3*: acest proiect are ca obiectiv să asigure modernizarea sistemul „Surveillance 2+” pentru a permite analiza datelor și raportarea cu privire la elementele de date existente și viitoare din declarații în scopul de a îmbunătăți analiza riscurilor vamale, lupta împotriva fraudei, elaborarea politicilor, analiza pieței, controalele vamale ulterioare, precum și în scopuri statistice.
11. *Modernizarea sistemului de control al importurilor ICS2 pentru consolidarea securității lanțului de aprovizionare la intrarea pe piață*: proiectul are ca obiectiv crearea unui nou sistem transeuropean care să înlocuiască actualul sistem de control al importurilor. Obiectivul principal este de a consolida securitatea lanțului de aprovizionare prin optimizarea schimbului de informații prealabile privind mărfurile și prin eliminarea deficiențelor din cadrul proceselor de siguranță și securitate și/sau calitatea datelor, pentru a îmbunătăți analiza de risc.
12. *Vămuirea centralizată pentru import (CCI)*: proiectul are ca obiectiv crearea unui sistem transeuropean care să permită comercianților să își centralizeze procesul de depunere a declarațiilor vamale pentru importuri în cadrul unei singure administrații vamale, în timp ce mărfurile vor fi prezentate fizic în alt stat membru sau în alte state membre.
13. *Dovada statutului unional (PoUS)*: proiectul are ca obiectiv crearea unui nou sistem transeuropean pentru stocarea, gestionarea și recuperarea documentelor electronice privind dovada statutului unional.
14. *Gestionarea uniformă a utilizatorilor și semnătura digitală – UUM&DS (accesul direct al comercianților la EIS)*: proiectul UUM&DS are ca obiectiv punerea în aplicare a unui sistem care să asigure accesul direct și armonizat al comercianților la noile servicii de la nivelul UE, inclusiv la serviciile centrale.

Sistemele naționale

15. *Sistemele naționale de import (NIS) – modernizare*: proiectul are ca obiectiv punerea în aplicare a tuturor cerințelor din CVU referitoare la domeniul importurilor naționale. Acesta acoperă sistemele naționale de prelucrare a declarațiilor vamale, precum și alte sisteme conexe.
16. *Notificarea sosirii, notificarea prezentării și depozitarea temporară*: obiectivul acestui proiect este de a defini procedurile pentru notificarea sosirii mijloacelor de transport, prezentarea mărfurilor și a declarației de depozitare temporară, precum și de a sprijini armonizarea în toate statele membre.

17. *Regimuri speciale*: acest proiect are ca obiectiv accelerarea, facilitarea și armonizarea regimurilor speciale în întreaga Uniune prin furnizarea unor modele comune de procese operaționale.

Pe o listă lungă de alte sisteme electronice vamale menite să vină în sprijinul autorităților vamale și/sau să asigure facilități importatorilor și exportatorilor, se numără următoarele sisteme menționate în prezentul document:

TARIC (tariful vamal integrat al Uniunii Europene): aceasta este o bază de date multilingvă care integrează toate măsurile conexe legislației UE privind tariful vamal, comerțul și agricultura.

COPIS (Sistemul de combatere a falsificării și a pirateriei): acesta este conceput să consolideze protecția drepturilor de proprietate intelectuală prin îmbunătățirea cooperării și a schimbului de informații între titularii de drepturi și administrațiile vamale ale statelor membre, precum și între toate birourile vamale ale statelor membre.

Sistemul de informații antifraudă (AFIS): acest sistem securizat permite statelor membre să facă schimb între ele și cu Comisia de informații privind încălcările legislației vamale.

Sistemul electronic de gestionare a riscurilor: pentru a sprijini schimbul electronic în timp real de informații privind riscurile între statele membre și între Comisie și statele membre, sistemul electronic de gestionare a riscurilor în domeniul vamal (CRMS) conectează 841 de birouri vamale, inclusiv toate porturile și aeroporturile internaționale, principalele puncte de trecere a frontierei terestre și toate centrele naționale de analiză a riscurilor.